

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

LİSANSÜSTÜ TEZ
VE
PROJE YAZIM
EL KİTABI

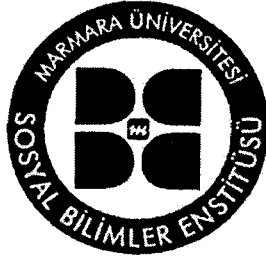

M.Ü. Sosyal Bilimler
Enstitüsü, Kalite Yönetim
Sistemi Belgesi
TS EN ISO 9001: 2000
No: KY- 2327/03

M.Ü. Sosyal Bilimler
Enstitüsü, Avrupa
Yönetim Geliştirme
Vakfı (efmd) kurumsal
üyedir.

1900

**T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER
ENSTİTÜSÜ**

**LİSANSÜSTÜ TEZ VE PROJE
YAZIM KLAUZU**

2006-2007

1. Baskı: (3000 Adet)
2. Baskı: (3000 Adet)
3. Baskı: (3000 Adet)
4. Baskı: (3000 Adet)
5. Baskı: (3000 Adet)
6. Baskı: (3000 Adet)

Copyright @ Eylül 2006

Tüm hakları mahfuzdur. Bu yayının hiçbir bölümü Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün yazılı izni olmadan hiçbir biçimde basılamaz ve çoğaltılamaz. İktibas izni için lütfen Enstitümüz ile irtibata geçiniz.

Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
Ressam Namık İsmail Sok. No. 1
34290 Bahçelievler, İstanbul.

Tel : 0212-506 47 12/13 – 506 47 24
Fax : 0212-506 88 61
Web : <http://sbe.marmara.edu.tr>
E-posta : sbe@marmara.edu.tr

ISBN : 975-400-234-7

Marmara Üniversitesi Yayın No: 676
MÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayın No: 9

Baskı ve Cilt:
Golden Print Ofset Basım & Yayın Hizmetleri
0212 629 00 24

"Bir ulusun büyüklüğü nüfusun çokluğuyla değil, akıllı ve erdemli kişilerin sayısıyla orantılıdır."

"The greatness of a nation is measured by the number of its people with wisdom and virtue, not by its population."

Mustafa Kemal ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	1
2. TEZ HAZIRLAMA	2
2.1 Konu Seçimi	3
2.2 Konunun Sınırlandırılması	4
2.3 Hipotez Kurma	5
2.4 Araştırma Metodunun Belirlenmesi	6
2.5 Geçici Plan	6
2.6 Geçici Kaynakça Oluşturma	7
2.7 Okuma ve Not Alma	7
2.8 Yazım	8
3. TEZ YAZIM KURALLARI	9
3.1 Tez Yazımı ile İlgili Teknik Kurallar	10
3.1.1 Tezin Yazımı	10
3.1.2 Tezde Kullanılacak Kağıdın Niteliği	10
3.1.3 Tezin Çoğaltımı	10
3.1.4 Tezin Kapağı	11
3.2 Tez Yazımı ile İlgili Biçimsel Kurallar	11
3.2.1 Yazı Tipi ve Boyutu	11
3.2.2 Sayfa Yapısı	12
3.2.3 Satır Aralıkları ve Satırbaşı	13
3.2.4 Numaralandırma	14
3.2.5 Kapaklar	15
3.3 Tez İle İlgili Yazım Kuralları	16
3.3.1 Türkçe ve Yabancı Dilde Özetler	17
3.3.2 Önsöz	18
3.3.3 İçindekiler	19
3.3.4 Tablo ve Şekiller	19
3.3.4.1 Tablolar	20
3.3.4.1 Şekiller	22

3.3.5 Kısaltmalar	24
3.3.6 Metin Bölümü	26
3.3.7 Kaynak Gösterimi	29
3.3.7.1 Dipnotlu Kaynak Gösterme Yöntemi	30
3.3.7.2 Metin İçi Kaynak Gösterme Yöntemi	35
3.3.7.2.1 Yazar-Tarih Yöntemi (APA).....	35
3.3.7.2.2 Yazar-Sayfa Numarası Yöntemi (MLA).....	38
3.3.7.3 İnternet Belgelerini Kaynak Gösterme ...	40
3.3.8 Metin Aktarmaları	43
3.3.9 Eklerin Gösterimi	46
4. TEZ ÖNERİSİ-RAPOR-SUNUŞ HAZIRLAMA	49
4.1 Tez Önerisi	49
4.2 Rapor	52
4.3 Sunuş	53
5. DÖNEM PROJESİNİN HAZIRLANMASI	55
5.1 Projenin Bölümleri.....	55
5.2 Kapak Sayfaları.....	56
5.3 Tablo, Şekiller, Kısaltmalar, Simgeler.....	57
5.4 İçindekiler.....	57
5.5 Giriş.....	57
5.6 Proje Metni.....	58
5.7 Sonuç.....	59
5.8 Kaynakça.....	59
5.9 Projenin Ekleri.....	59
6. DİKKAT EDİLECEK İMLA KURALLARI	60
7. TEZ TESLİMİ İLE İLGİLİ KURALLAR	60

8. TEZ HAZIRLAMADA PRATİK BİLGİLER	62
9. BİLİMSEL ARAŞTIRMALARDA ETİK.....	62
EKLER.....	67
<i>EK 1. Dış Kapak</i>	<i>68</i>
<i>EK 2. İç Kapak</i>	<i>69</i>
<i>EK 3. Önsöz</i>	<i>70</i>
<i>EK 4. İçindekiler</i>	<i>71</i>
<i>EK 5. Tablo Listesi</i>	<i>73</i>
<i>EK 6. Şekil Listesi</i>	<i>74</i>
<i>EK 7. Kısaltmalar.....</i>	<i>75</i>
<i>EK 8. Dipnotlu Kaynak Gösterme Yöntemine Göre Kaynak Dipnotu Örnekleri</i>	<i>76</i>
<i>EK 9. Dipnotlu Kaynak Gösterme Yöntemine Göre Kaynakça Örnekleri</i>	<i>85</i>
<i>EK 10. Yazar-Tarih Yöntemine Göre Kaynak Gösterme Örnekleri</i>	<i>94</i>
<i>EK 11. Yazar-Tarih Yöntemine Göre Kaynakça Örnekleri</i>	<i>96</i>
<i>EK 12. Yazar-Sayfa Numarası Yöntemine Göre Kaynakça Örnekleri</i>	<i>105</i>
<i>EK 13. Özet</i>	<i>114</i>
<i>EK 14. Abstract</i>	<i>115</i>
<i>EK 15. Tez Önerisi Kapak Örneği.....</i>	<i>116</i>
<i>EK 16. Tez İzleme Komitesi Raporu.....</i>	<i>117</i>
<i>EK 17. Proje Dış Kapak Sayfası.....</i>	<i>119</i>
<i>EK 18. Proje İç Kapak Sayfası.....</i>	<i>120</i>
<i>EK 19. Proje İçindekiler Sayfası.....</i>	<i>121</i>
KAYNAKÇA	122

1. GİRİŞ

Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Tez ve Proje Yazım El Kitabı, Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne bağlı anabilim dallarında hazırlanacak lisansüstü tezlerin ve projelerin yazılmasında, bilimsel yazım kurallarına uygun bir standardı sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Bu amaçla, tez ve proje hazırlamaya yönelik bilimsel yazım kuralları, mümkün olduğunca kısa ve özlü bir biçimde anlatılmış ve konulara ilişkin örneklerle açıklanmıştır.

Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne teslim edilecek tezlerin, tez önerisinin, projelerin ve tez izleme komitesine sunulacak raporların kabul edilebilmesi için, bu kitapta belirtilen kurallara uygun olarak hazırlanmış olmaları gerekmektedir. Bu nedenle, hazırlanacak tezlerin, tez önerisinin, projelerin ve sunulacak raporların eksiksiz ve doğru bir biçimde olabilmesi için, kitabın tamamı okunmalıdır.

Bu kitapta tez yazımı ile ilgili teknik kurallar, biçimsel kurallar ve yazım kurallarının yanında, konu seçimi ve sınırlandırılması, hipotez kurma, metot belirleme, geçici plan ve kaynakça oluşturma ile okuma-not alma ve yazım süreçlerini içeren tez hazırlama ilgili bilgiler de bulunmaktadır. Ayrıca projelerin hazırlanış biçimi ile ilgili bilgiler de yer almaktadır. Diğer taraftan, öğrencilerin karşılaştığı durumlardan bir diğeri de Enstitüye verilecek tez önerisinin ve raporun nasıl hazırlanacağı ve nasıl sunuş yapılacağı konusundaki bilgi eksikliğidir. Bu eksikliği giderebilmek için kitapta, öğrencilere tez önerisi hazırlama ve sunuş yapma konusunda da kısaca bilgiler verilmiştir. Son olarak da öğrencilere yardımcı olabilmek amacıyla pratik bilgiler bölümü de hazırlanmış ve kitap içine konulmuştur.

Bu çerçevede hazırlanan bu kitabın, hem tez hazırlayacak öğrencilere hem de proje hazırlayacak öğrencilere, yaptıkları çalışmalarında yol göstermesi beklenmektedir. Ancak, elinizdeki bu kitabın sadece yol gösterici niteliğinde olduğu ve dolayısıyla da tüm detayları içermediğini belirtmek yerinde olacaktır. Bu yüzden takıldığınız konularda ilgili bilim dalı öğretim üyesinin görüşlerini almanızda yarar bulunmaktadır.

2. TEZ HAZIRLAMA

Hazırlanan bir tezde, öğrencinin özgün araştırmasını sunması beklenmektedir. Bunun amacı, öğrencinin özgün araştırma yapabilme yeteneğini kazanmış olduğunu görebilme¹. Böylelikle, tez araştırmasında öğrenci kendi edindiği bilgileri kullanarak hem kendini geliştirmekte, hem de bilimsel bilginin gelişimine katkıda bulunmuş olmaktadır. Her çalışmanın kendine özgün araştırma biçimi olduğu gibi tez hazırlamanın da kendine özgü belli kuralları bulunmaktadır. Ulaşılan bilginin anlaşılabilmesi için bunun okuyucuya düzenli bir biçimde verilmesi gerekmektedir.

Doktora ve yüksek lisans tez çalışması yapacak öğrenciler, araştırmaya geçmeden önce ilgili bilim dalı üyesi ile yapacağı araştırmayı tartışmalı, görüş ve deneyimlerinden yararlanmalıdır.

Uygulamada görülen çeşitli farklılıklara karşın, her araştırmada belirli aşamalar, süreçler ve yöntemler bulunmaktadır. Çalışmalarını bu bilgilerin ışığında sürdüren araştırmacılar, hem emek ve zamandan tasarruf edebilecek, hem de çalışmalarında daha başarılı olabileceklerdir. Genel olarak bir araştırmacının aşamaları: Konunun seçilmesi, konunun sınırlandırılması, hipotez kurma, araştırma metodunun belirlenmesi, geçici planın

¹ Robert A. Day, *Bilimsel Makale Nasıl Yazılır, Nasıl Yayınlanır?*, Gülay Aşkar Altay (çev.), 8. Basım, Ankara: Tübitak Yayınları, 2003, s.151.

hazırlanması, geçici kaynakçının oluşturulması, okuma-not alma ve yazım olarak sıralanabilir².

2.1. **Konu Seçimi**

Araştırma sürecinin temel basamağı olarak kabul edilen konu seçimi, araştırmanın takip eden diğer aşamalarının ön koşulu olduğu için en önemli ve kritik aşamadır. Bu nedenle konu seçiminde gösterilecek titizlik ve duyarlılık, araştırma sürecinin diğer aşamalarında karşılaşılabilecek muhtemel sorunların ortaya çıkmasını önleyebilecektir³. Tez konusu seçiminde dikkate alınabilecek belli başlıca genel olarak kaynaklar; bilimsel dergilerdeki güncel konular, geçmiş tarihli tezlerin önerdiği araştırma konuları, ilgili alandaki uzmanların önerdiği araştırma konuları, ilgili alandaki akademisyen ve araştırmacıların öngördüğü araştırma gerekliliği duyulan konular, genel olarak kabul görmüş ancak kanıtlanmamış varsayımlar ve ilgili alandaki uzmanlar tarafından kanıtlanmamış veya zayıf bir şekilde kanıtlanmış iddialar olarak sıralanabilir⁴.

Konu seçiminde en önemli noktalardan biri, araştırmacının konuya olan ilgisidir. Araştırmanın uzun zaman alması araştırmacının konuya bağlılığını azaltabilir. Bu nedenle sevilen bir konu tercih edilmelidir. Araştırma konusu, yeni ya da daha önce fazla çalışılmamış olmalı ve bilimin gelişmesine katkıda bulunmalıdır. Ayrıca araştırmada toplum yararı da göz önünde tutulmalıdır. Araştırma konusu belirgin ve kolay anlaşılır olmalıdır.

² Halil Seyidoğlu, **Bilimsel Araştırma ve Yazma El Kitabı**, 8.Basım, İstanbul: Güzem Yayınları, 2000, s.87-136.

³ Ayhan Ural ve İbrahim Kılıç, **Bilimsel Araştırma Süreci ve SPSS ile Veri Analizi**, Ankara: eDetay Yayıncılık, 2005, s.8.

⁴ Gordon B. Davis ve Clyde A. Parker, **Writing the Doctoral Dissertation: A Systematic Approach**, New York: Barron's Educational Series, 1979, s.41-43.

Araştırmacının bilgi düzeyi seçtiği konuyu araştırabilecek nitelikte olmalı, konuyla ilgili kaynaklara kolay ulaşılabilir⁵.

Diğer taraftan, hiçbir tez konusunun da mükemmel olmadığı belirtilmelidir. Bu kapsamda, bir tez konusu seçerken, konuya ilişkin akılda tutulması gereken bazı temel noktalar; konunun araştırılma ihtiyacı, araştırma yöntemlerine uyum, makul bir zamanda tamamlanabilmesi, muhtemel sonuçların simetrik olması, araştırmacının yeteneklerine ve ilgisine uyumu, finansal kaynak yaratılabilirlik bakımından çekici olması ve mesleki gelişimi sağlayacak bir alanda hazırlanıyor olması şeklinde sıralanabilir⁶.

Araştırma bütünlüğünü sağlayabilme açısından belirleyici bir özellik taşıyan konu seçimi aşamasına gereken önemin verilmesi, araştırmacının etkinliğini de artıracaktır. Genellikle araştırmaya yönelik harcanan zaman ve enerjinin önemli bir bölümü, konu seçimine dönük kullanılmaktadır. Bu gerçek, araştırmacı için konu seçiminin önemini açık olarak ortaya koymaktadır⁷.

2.2. Konunun Sınırlandırılması

Konu seçimi aşamasını, konuyu sınırlandırma aşaması izlemektedir. Konunun gereğinden fazla geniş olması araştırmayı zorlaştırdığı gibi, gereğinden az dar olması da araştırmayı gereksiz kılmaktadır. Konunun genişliği araştırmacının zamanına ve seçilen konuya göre değişmektedir. Konunun sınırlandırılmasında, araştırılacak konuya ilişkin yapılan ilk okuma, gözlemler ve harcanan düşünme süreci sonucunda araştırmacının kafasında oluşan sorun ve o soruna ilişkin önereceği çözüm veya çözümler

⁵ Zeynel Dinler, *Bilimsel Araştırma ve İnternet'e Bağlı Bilgi Merkezleri*, 2.Basım, Bursa: Ekin Kitabevi, 2000, s.17-19; Seyidoğlu, s.89-95.

⁶ Davis ve Parker, s.36-41.

⁷ Ural ve Kılıç, s.8.

büyük önem taşımaktadır. Araştırmacının konuyu sınırlandırması, o konu hakkında derinlemesine bilgi sahibi olmasını sağlayacaktır⁸.

Genel araştırma konuları, değişik ölçütler kullanılarak sınırlandırılmaları sonucunda araştırılabilir hale gelebilirler. Bu ölçütlerden bazıları; sektör ayrımı (hizmet, imalat), sanayi ayrımı (elektronik, otomotiv), coğrafi alan (İstanbul ili, Marmara Bölgesi), zaman (1990 sonrası, 2000-2003 yılları arası), toplumsal katmanlar (memur, işçi), yaşama yeri (köy, şehir) ya da bunların bir karması olarak sıralanabilir⁹.

2.3. Hipotez Kurma

Hipotez, birtakım olguları açıklama vaadi taşıyan ve doğru görüldüğü halde doğruluğu kesinlikle henüz bilinmeyen bir önermedir¹⁰. Hiçbir zaman öylesine ifade edilmiş bir görüş değildir. Aksine hipotez veya hipotezler, bir takım ön çalışmalara, hazırlıklara, deneyim, gözlem ve akıl yürütme faaliyetlerine dayanılarak oluşturulurlar. Yapılacak araştırma sonucunda, belirtilen önermenin doğru çıkacağına duyulan bir güven bulunmaktadır¹¹. Bu çerçevede, hipotez, belli bir kuramsal temele dayalı olarak geliştirilen ve değişkenler arasında varlığı öne sürülen belli ilişkilerin sınanmasını sağlamaktadır¹². Her araştırmacının kafasında kaynak taramasına başlamadan önce çeşitli hipotezler bulunmalıdır. Araştırmacı kaynak taramasını yapıp çalışmasının diğer aşamalarına geçtikçe, geliştirdiği

⁸ Seyidoğlu, s.95.

⁹ Engin Yıldırım ve Diğerleri, **Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri**, Adapazarı: Sakarya Kitabevi, 2001, s.33.

¹⁰ Cemal Yıldırım, **Bilim Felsefesi**, 9.Basım, İstanbul: Remzi Kitabevi, 2004, s.114.

¹¹ Seyidoğlu, s.96.

¹² Niyazi Karasar, **Araştırmalarda Rapor Hazırlama**, 8. Basım, Ankara: Alkim, 1995, s.31.

hipotezleri belli süzgeçlerden geçirerek daha rafine bir hale getirir ve son şekillerinin alınmasını sağlar¹³.

2.4. Araştırma Metodunun Belirlenmesi

Hazırlanan bilimsel çalışmalarda kullanılan yöntemin büyük bir önemi bulunmaktadır. Herhangi bir araştırmanın bilimselliği aynı zamanda onun uyguladığı metottan da ileri gelmektedir¹⁴. Bu aşama, genel olarak araştırmanın nasıl yapılacağına desenlendiği bir aşamadır. Araştırmaya uygun bir metodun belirlenmesi, birçok faktöre bağlı olmakla birlikte, öncelikle araştırma amaç veya amaçlarının açık bir şekilde ifade edilmiş olmasına bağlıdır. Bu nedenle, iyi bir araştırma kurgusunda araştırmacıdan beklenen, belirsizliklerden arındırılmış, bünyesinde genellemeler barındırmayan araştırma amaçları belirleyebilmektir. Böylelikle, önerilen metodun uygulanmasıyla, araştırma hedeflenen süre içerisinde sonuçlandırılacak ve araştırmadan beklenen katkıya ulaşılmış olacaktır¹⁵. Bu çerçevede, bir araştırmada, konunun özelliklerine ve araştırmacının ilgisine göre kütüphane araştırması, anket, gözlem, mülakat, istatistik bilgileri, vb. yöntemlerden biri veya birkaçı kullanılabilir¹⁶.

2.5. Geçici Plan

Geçici plan, araştırmacının henüz konu ile ilgili olarak okuduğu birkaç çalışmadan yararlanarak, nasıl bir çalışma yapmak istediğini gösteren bir taslaktır. Bu taslak, araştırmacının çalışması sırasında izleyeceği yolu gösterir. Başlangıçta geçici plan hazırlanması zamandan tasarruf sağlar. Geçici plan, okumalar

¹³ Yıldırım ve Diğerleri, s.48.

¹⁴ Seyidoğlu, s.99.

¹⁵ Ural ve Kılıç, s.17.

¹⁶ Seyidoğlu, s.99.

sırasında edilen bilgiye göre hazırlanır. Araştırmanın ayrıntılarına inildikçe geçici planda değişiklik yapılır¹⁷.

2.6. Geçici Kaynakça Oluşturma

Araştırmacı konusunu belirledikten sonra yoğun ve hızlı bir biçimde kaynak taramasına yönelir ve bulduğu kaynakları kayıt altına alarak, kendisine bir kaynak listesi oluşturur. Başlangıçta ortaya çıkan bu kaynakça zorunlu olarak geçicidir. Çünkü araştırmanın durumuna göre kaynak taraması bütün çalışma boyunca sürdürülebilir. Dolayısıyla, ilk hazırlanan kaynak listesine yenileri eklenebilir ya da önceden edinilen kaynaklardan bazıları ise gereksiz görülerek listeden çıkartılabilir. Bu kapsamda kitaplar, bültenler, genel ve süreli yayınlardaki makaleler, istatistikler, raporlar, gazeteler, yıllıklar, seminer bildirileri, arşivler, sözlü ve sesli kaynaklar, veri tabanları vb. bir araştırmada yararlanılabilecek kaynaklar arasında sayılabilir. Araştırmacılara bu aşamada herhangi bir ayırım yapmadan, konusuyla ilgili gördüğü tüm kaynakları toplamaları önerilmektedir¹⁸.

2.7. Okuma ve Not Alma

Okuma ve not alma çalışmaları belirlediğimiz hipotez ve geçici çalışma planımız doğrultusunda yürütülür. Okuma sırasında tez konusu ile ilgili önemli görülen kısımlar not alınır. Kaynak toplama aşaması gibi okuma ve not alma aşamasında da seçici olunmalıdır. İncelenen araştırmadan not alırken şu hususlara dikkat edilmesinde yarar vardır¹⁹:

¹⁷ Dinler, s.22.

¹⁸ Seyidoğlu, s.104.

¹⁹ Rauf Arıkan, **Araştırma Teknikleri ve Rapor Yazma**, 3. Basım, Ankara: Gazi Kitabevi, 2000, s.235.

- a) Hemen not alınmaya başlamamalı, kitap iyice incelenmeli, kitabın hangi düzen, sıralanış ve ayrıntıda olduğuna bakılmalıdır.
- b) Elinizde aynı konuda birkaç kitap varsa, en uygun olanını daha ayrıntılı incelemek amacıyla seçebilirsiniz.
- c) Konu hakkında temel bilginiz zayıf ise önce genel kitapları, daha sonra ileri düzeydeki kitapları incelemeye geçmelisiniz.
- d) Herşey not edilmeye çalışılmamalı, işe yarar not almalısınız.

2.8. Yazım

Tez metninin yazımı, her ne kadar bilimsel araştırma sürecinin son aşaması olarak ifade edilse de, yazıma başlamak için mutlaka diğer aşamaların bitmesi beklenmemelidir. Bu bakımdan yazım, araştırma sürecinin her aşamasında araştırmacının yoğunlaşması ve derinlemesine analizler yapabilmesi için yapması gereken bir faaliyettir. Tez metni yazımında temel amaç, araştırma problemi ile bunun çözümü üzerine yapılmış çalışmaları, bulguları, yorumları ve genellemeleri okuyucuya ulaştırmaktır. Tez metni açık ve anlaşılır olmalıdır. Ayrıca, araştırmanın bütün basamaklarının ve bulgularının tam bir açıklıkla sunulması, şüpheye yer bırakmayacak şekilde düzenlenmesi gerekmektedir²⁰.

Yazım aşamasında araştırmacı, bazı basit kuralları uygulayarak, hazırladığı araştırmanın planlanan zamanda tamamlanması ihtimalini artırabilir. Bunlar; bitirme süresini belirlemek, yazım için özel zaman ayırmak, düzenli olarak yazmak, yazımı engelleyecek veya zorlaştıracak dürtülere

²⁰ Muzaffer Üstüdal ve Kural Gülbahar, **Bilimsel Araştırma Nasıl Yapılır Nasıl Yazılır**, İstanbul: Beta Basım Yayım, 1997, s.108; Engin Yıldırım ve Diğerleri, s.233.

direnmek, mümkün olan kısmı hemen tamamlamak, yazıma başlanacak yerin kolaylıkla başlanabileceği bir yer olması, çalışmaları arkadaşlarla tartışmak, bir kerede doğru yazmaya çalışmak, kullanılan kaynakları hemen kayda geçirmek ve bilgisayarı kullanmak olarak sıralanabilir²¹.

3. TEZ YAZIM KURALLARI

Bu bölümde, hazırlanacak bir tezin bölümleri, tezi yazarken dikkat edilecek teknik kurallar, biçimsel kurallar ve tezle ilgili yazım kuralları yer almaktadır.

Bu bölüm içinde yer alan “tez yazımı ile ilgili biçimsel kurallar” ve “tez yazım kuralları”nda bahsedilen ayarlar **Microsoft Word** kelime işlem programı ayarlarıdır. Bu standartlara yakın olmak kaydıyla öğrenci, dilediği kelime işlem programını kullanabilir.

Yabancı dille eğitim-öğretim yapan lisansüstü programlarda kayıtlı öğrencilerin, Yükseköğretim Mevzuatı'nın, “Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Dil Eğitim-Öğretimi ve Yabancı Dille Eğitim-Öğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmeliği”nin 10. maddesine göre tezlerini yabancı dille hazırlaması gerekmektedir.

²¹ Yıldırım ve Diğerleri, s.234-236.

3.1 Tez Yazımı ile İlgili Teknik Kurallar

Bu bölümde tezin ne şekilde yazılacağı, tezde kullanılacak kağıdın niteliği, tezlerin çoğaltımının nasıl yapılacağı ve kapakların hazırlanış şekli hakkında bilgilere yer verilmiştir.

3.1.1 Tezin Yazımı

Tezler, bilgisayar ortamında hazırlanmalıdır. Daktilo ile tez yazımı kabul edilmez. Çıktılar, lazer ya da mürekkep püskürtmeli yazıcılardan alınır. Tezde kullanılacak tablolar, şekiller, grafikler vb. de bilgisayar ortamında oluşturulur. Bilgisayar ortamında oluşturulması mümkün olmayan tablo, şekil ve grafiklerin teknik resim kurallarına göre çizilmesi gerekir. Tablo, şekil ve grafiklerin fotokopisi kabul edilmez. Tezin hiç bir bölümünde elle ya da daktilo ile yapılan düzeltmeler, silintiler, kazıntılar kabul edilmez.

3.1.2 Tezde Kullanılacak Kağıdın Niteliği

Tüm çıktılar, A4 standardında (21 cm x 29.7 cm, 75-80 g/m²) "birinci hamur" olarak bilinen beyaz ve kaliteli kağıda alınmalıdır. Tez yazımında kağıdın sadece bir yüzü kullanılmalıdır.

3.1.3 Tezin Çoğaltımı

Tez kopyalarının çoğaltımı orijinal tezden yapılmalıdır. Yüksek Lisans tezleri, *tez savunmasına girerken* 1 adet Enstitü için, 3 adet jüri üyelerine gönderilmek üzere toplam 4 adet tez **spiral ciltli** olarak hazırlanır.

Doktora tezleri de *tez savunma sınavına girerken*, 1adet tez Enstitü için, 5 adet tez jüri üyelerine gönderilmek üzere toplam 6 adet tez **spiral ciltli** olarak hazırlanır.

Tez kopyalarının, sayfaların aralardan düşmesini engelleyecek şekilde ciltlenmesi gerekmektedir. Dikişli cilt vb. kullanılabilir.

3.1.4 Tezin Kapakı

Dış kapakta kolay yıpranmayan kaliteli parlak karton kullanılmalıdır. Beyaz karton kapak tercih edilmelidir.

3.2 Tez Yazımı ile İlgili Biçimsel Kurallar

Bu kısımda, Enstitüye verilecek tezlerde kullanılacak yazının tipi, boyutu, sayfa yapısı, satır aralıkları, numaralandırma ve tez kapaklarına ilişkin biçimsel kurallar yer almaktadır.

3.2.1 Yazı Tipi ve Boyutu

Tezin dış ve iç kapağında “Times New Roman” yazı tipi kullanılması zorunludur. Tezin iç bölümlerinde ise Times New Roman, Arial, Tahoma, Verdana yazı tipleri olarak tercih edilebilir. Ancak tüm iç bölümlerde aynı yazı tipi kullanılmalıdır. Süslü ve okunmayı zorlaştıran yazılar kabul edilmeyecektir.

Yazı boyutu olarak Times New Roman (12 pt.), Arial (11 pt.), Tahoma (11 pt.), Verdana (11 pt.) ve benzerleri kullanılmalıdır. Yazı rengi siyah olmalıdır.

Metin, ‘normal’ düzende ve iki yana yaslanmış şekilde yazılmalıdır. Gerekli olduğu durumlarda koyu ya da italik düzen kullanılabilir. Metindeki tüm başlıklar koyu olmalıdır. Bölüm Başlıkları 14 punto, tümü büyük ve koyu, sayfaya ortalanmış; Ana Bölüm Başlıkları 12 punto, tümü büyük ve koyu, paragraf başıyla aynı hizada; Alt Bölüm Başlıkları 12 punto, ilk harfleri büyük ve koyu, paragraf başıyla aynı hizada; 3.Derece Alt Bölüm Başlıkları